

Projekt

z dnia 14 lutego 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY HYŻNE**

z dnia 2022 r.

**w sprawie zatwierdzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) **Rada Gminy Hyżne postanawia, co następuje:**

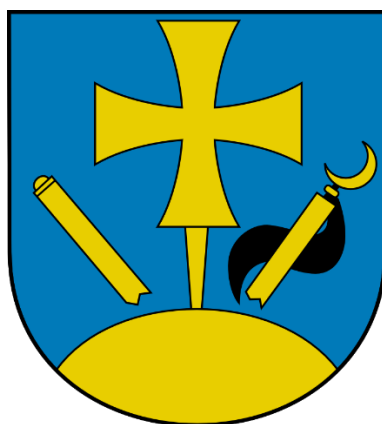
§ 1. Zatwierdza się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok w brzmieniu jak **załącznik** do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Hyżne
z dnia 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA 2022 ROK**

Hyżne, luty 2022

Rozdział I

Wprowadzenie

Alkohol należy do najpopularniejszych i wciąż łatwo dostępnych substancji psychoaktywnych, a jego nadużycie może prowadzić do występowania wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Jak podaje Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), alkohol to jeden z największych czynników ryzyka dla zdrowia ludzkości, poza paleniem tytoniu i nadciśnieniem tętniczym. Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę uzależnionych od alkoholu na ok. 800 tys., zaś osób pijących szkodliwie – na ok. 2-2,5 mln. Z nadużywaniem alkoholu często łączy się problem przemocy w rodzinie, niski status ekonomiczny, wykluczenie społeczne, bezrobocie i przestępczość. Szacuje się, że w Polsce ok 2 mln osób (dorosłych i dzieci) pada ofiarą przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym. Biorąc pod uwagę, jak różne i dotkliwe w skutkach są problemy związane z alkoholem, bardzo ważne jest, żeby zrozumieć, iż działania podejmowane przez samorząd gminny w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych są adresowane nie tylko do grup wysokiego ryzyka, czyli osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, ale do każdego mieszkańca gminy, ponieważ każdy z nich jest narażony na szkody związane z alkoholem. Aktem prawnym, który reguluje zadania gminy w tym zakresie, jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Dokument ten stanowi, iż „prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”. Realizacja tych zadań jest prowadzona w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, który każdego roku jest przyjmowany przez radę gminy w formie uchwały. Ustawodawca zagwarantował również źródło pozyskiwania środków finansowych na realizację tych zadań, poprzez pobieranie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłata ta stanowi dochód własny gminy, który w całości jest przekazywany na realizację zadań wynikających z w/w ustawy i nie może być przeznaczony na inne cele. Podstawą prawną dla działań podejmowanych przez samorząd gminy jest także Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025.

Rozdział II

Diagnoza problemów alkoholowych w Gminie Hyżne

W planowaniu i podejmowaniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest rozpoznanie skali problemu, postaw społeczeństwa wobec alkoholu, wiedzy na temat zagrożeń wynikających z picia,

a także od wielkości spożycia napojów alkoholowych. Aby zmierzyć się z problemami alkoholowymi na terenie gminy warto jest poddać dokładnej diagnozie ich skalę i specyfikę. Większość danych do diagnozy pozyskano z instytucji zajmujących się problemami alkoholowymi, jak też z instytucji, których kwestie związane z alkoholem stanowią tylko część ich działalności.

Obecną skalę problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przedstawiają poniższe dane.

Rodziny Korzystające z pomocy GOPS

Wyszczególnienie	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS (ogółem)	313	300	295	167
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS ze względu na alkoholizm	9	4	4	4

Mieszkańcy korzystający z pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawniczej

2 października 2021 r. uruchomiono Centrum Integracji i Rozwoju „Stara Mleczarnia” w Hyżnem. Miejsce to wspiera mieszkańców z zakresu bezpłatnej pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawniczej.

Terapeuta ds. uzależnień przeprowadza konsultacje wstępne i rozmowy motywujące z osobami, które aktywnie używają substancji psychoaktywnych (leki, alkohol, narkotyki, itp.) oraz z osobami współuzależnionymi. Psycholog specjalizuje się w pracy z osobami dorosłymi cierpiącymi na zaburzenia lękowe, depresję, zaburzenia osobowości i zaburzenia psychotyczne. Natomiast prawnik służy pomocą głównie w postępowaniach administracyjnych, cywilnych, karnych oraz rodzinnych. Ilość udzielonych konsultacji w 2021 r. przedstawia się następująco:

Pomoc psychoterapeutyczna ds. uzależnień

Wyszczególnienie	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Ilość udzielonych konsultacji	28	42	23	34

Pomoc psychologiczna

Wyszczególnienie	rok 2021 (od X 2021 r. do XII 2021 r.)
Ilość udzielonych konsultacji	52

Pomoc prawna

Wyszczególnienie	rok 2021 (od X 2021 r. do XII 2021 r.)
Ilość udzielonych konsultacji	34

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)

Do zadań własnych gminy, na mocy art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, należy powoływanie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, na której spoczywa m.in. obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Na terenie Gminy Hyżne od wielu lat działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która obecnie składa się z 5 osób, przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Działalność GKRPA w Hyżnem

Wyszczególnienie	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Liczba prowadzonych spraw o zastosowanie leczenia odwykowego	16	16	12	9
Liczba osób skierowanych do biegłych sądowych	6	8	1	3
Liczba spraw skierowanych do sądu o przymusowe leczenie odwykowe	4	2	1	3
Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego podjęcia leczenia	8	9	6	6

Rynek alkoholowy w Gminie Hyżne

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- 2) Uchwała nr XVIII/140/20 Rady Gminy Hyżne z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia zasad usytuowania na terenie Gminy Hyżne miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz Uchwała Nr XXXIV/262/21 Rady Gminy Hyżne z dnia

26 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale dotyczącej określenia zasad usytuowania na terenie Gminy Hyżne miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,

- 3) Uchwała nr XXIII/191/20 Rady Gminy Hyżne z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Hyżne.

Wprowadzony uchwałą Rady Gminy Hyżne limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedstawia się następująco:

1. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży dla następujących rodzajów napojów alkoholowych:
 - 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - **14 zezwoleń**;
 - 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - **10 zezwoleń**;
 - 3) powyżej 18% zawartości alkoholu - **10 zezwoleń**.
2. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży dla następujących rodzajów napojów alkoholowych:
 - 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - **3 zezwolenia**;
 - 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - **3 zezwolenia**;
 - 3) powyżej 18% zawartości alkoholu - **3 zezwolenia**.

Obecnie w Gminie Hyżne działa 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym jeden bary. Liczba aktualnie wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedstawia się następująco:

- 1) **11 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo poza miejscem sprzedaży;
- 2) **9 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % do 18% poza miejscem sprzedaży;
- 3) **9 zezwoleń** na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% poza miejscem sprzedaży.
- 4) **1 zezwolenie** na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo w miejscu sprzedaży;

Ponadto na terenie Gminy Hyżne na mocy Uchwały Nr XL/284/18 Rady Gminy Hyżne z dnia 25 maja 2018 r. obowiązuje ograniczenie w nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenie dotyczy sprzedaży prowadzonej między godziną 22:00 a 6:00.

Przedsiębiorcy, prowadzący działalność w zakresie sprzedawania i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy, zobowiązani są do składania oświadczeń o wartości sprzedanego alkoholu za rok poprzedni w terminie do 31 stycznia roku następnego. Wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych na przestrzeni ostatnich trzech lat na terenie Gminy Hyżne przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Wartość sprzedaży napojów alkoholowych do 4,5 % oraz piwo	1 735 603,70 zł	1 822 300,12 zł	2 024 069,00 zł	1 804 900,11 zł
Wartość sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa	145 988,27 zł	107 349,70 zł	122 666,87 zł	135 424,34 zł
Wartość sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu	1 099 563,42 zł	1 196 816,22 zł	1 275 392,81 zł	1 418 614,58 zł
SUMA	2 981 155,39 zł	3 126 466,04 zł	3 422 129,31 zł	3 358 939,03 zł

Współpraca z Policją

Komisariat Policji w Tyczynie realizuje zadania określone w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji na terenie Gminy Hyżne, między innymi jest to ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych.

Informacje uzyskane z Komisariatu Policji w Tyczynie

Wyszczególnienie	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Liczba nietrzeźwych kierowców	4	10	8	6
Liczba małoletnich znajdujących się pod wpływem alkoholu	1	0	0	0
Liczba interwencji domowych dot. przemocy w rodzinie	68	37	39	39
Liczba założonych Niebieskich Kart, gdzie sprawca był pod wpływem alkoholu	15	6	8	16

Współpraca z Izbą Wytrzeźwień w Rzeszowie

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane, między innymi, do usuwania następstw nadużywania alkoholu. W tym celu Rada Gminy corocznie podejmuje uchwałę, w której upoważnia Wójta Gminy do zawarcia porozumienia z Gminą Miasto Rzeszów w zakresie przyjmowania do Izby Wytrzeźwień w Rzeszowie osób nietrzeźwych z terenu Gminy Hyżne.

Wyszczególnienie	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Liczba osób doprowadzonych i zatrzymanych do wytrzeźwienia na terenie Gminy Hyżne	8	3	10	8

Wnioski:

Na podstawie wyżej przedstawionej analizy nasuwają się następujące spostrzeżenia w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom:

- 1) na przestrzeni ostatnich trzech lat znacznie zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Zadowolające jest również to, że nie rośnie liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS, w których występuje problem nadużywania alkoholu;
- 2) liczba prowadzonych spraw w 2021 roku przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem była mniejsza w stosunku do trzech poprzednich lat. Wzrosła natomiast ilość osób skierowanych na badania przez biegłych sądowych w zakresie uzależnienia od alkoholu oraz liczba spraw skierowanych do sądu o przymusowe leczenie odwykowe. Należy jednak podkreślić, że w 2020 r. z uwagi na wprowadzone restrykcje związane z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 przez pewien czas Komisja nie prowadziła swoich działań, jak również nie funkcjonował Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, natomiast w 2021 r. GKRPA pracowała już bez ograniczeń.
- 3) Zauważamy, że dużym zainteresowaniem cieszą się porady psychologiczne i prawnicze, które zostały wprowadzone w ubiegłym roku na terenie Gminy. W październiku ubiegłego roku otworzono Centrum Integracji i Rozwoju „Stara Mleczarnia”, gdzie oprócz terapeuty ds. uzależnień swoje usługi świadczą również

psycholog i prawnik. Ilość udzielonych porad od października do grudnia 2021 r. przewyższyła oczekiwania, a to znaczy, że mieszkańcom brakowało takich porad;

- 4) zmniejszyła się wartość sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach działających na terenie Gminy Hyżne w porównaniu do roku poprzedniego. Jednak wiąże się to ze zmianą właściciela jednego ze sklepów w trakcie roku i wygaszenia dotychczasowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Nowy właściciel obrotu wykazywał od momentu przejścia sklepu. Również likwidacja baru, który funkcjonował na terenie gminy od wielu lat, miała wpływ na zmniejszenie obrotów. Należy jednak zauważyć, że mimo ogólnego zmniejszenia wartości sprzedaży napojów alkoholowych, niepokojący jest wzrost wartości sprzedaży za alkohol wysoko procentowy. Sprzedano go o ponad 143 tys więcej niż w roku 2020;
- 5) z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji w Tyczynie wynika, że w 2021 roku w stosunku do roku ubiegłego, liczba interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie pozostała na tym samym poziomie, jednak prawie dwukrotnie zwiększyła się liczba założonych „Niebieskich Kart”, gdzie sprawca przemocy był pod wpływem alkoholu. Jest to sygnał dla GKRPA, aby zwracała uwagę na to, czy wraz z problemem alkoholowym osoba nie stosuje przemocy w rodzinie. Komisja ściśle powinna współpracować z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) zgodnie z danymi otrzymanymi z Izby Wytrzeźwień w Rzeszowie, w 2021 roku zatrzymano mniej osób nietrzeźwych w stosunku do roku poprzedniego, natomiast i tak dużo więcej niż 2 lata temu. To potwierdza, że współpraca z Gminą Miasto Rzeszów w zakresie prowadzenia Izby Wytrzeźwień w Rzeszowie jest potrzebna i powinna być kontynuowana.

Rozdział III

Podmioty realizujące Program

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem będzie realizowany przez następujące podmioty:

- 1) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem;
- 2) Urząd Gminy Hyżne;
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 4) jednostki organizacyjne Gminy Hyżne;
- 5) szkoły;

- 6) parafie;
- 7) kluby sportowe;
- 8) osoby fizyczne i prawne;
- 9) podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Rozdział IV

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Hyżne w roku 2022

Głównym celem Programu jest zapobieganie nadużywaniu alkoholu oraz zwiększanie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych.

Cele szczegółowe:

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:**
 - 1) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej;
 - 2) finansowanie zadań organizowanych przez stowarzyszenia trzeźwościowe;
 - 3) finansowanie wyjazdów terapeutycznych, turnusów rehabilitacyjnych, rekolekcji trzeźwościowych, zajęć treningowych dla młodzieży szkolnej zagrożonej uzależnieniem;
 - 4) podnoszenie wiedzy członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem poprzez organizowanie lub finansowanie szkoleń;
 - 5) wsparcie realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Hyżne, w tym:
 - a) wypłata wynagrodzeń za udział w posiedzeniach Komisji,
 - b) zakup materiałów biurowych i sprzętów, materiałów edukacyjnych,
 - 6) rozpowszechnianie i rozpropagowanie informacji o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, np. poprzez stronę internetową, media społecznościowe;
 - 7) organizacja i dofinansowanie szkoleń doskonalących lub kwalifikacyjnych dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne w celu podniesienia kompetencji i umiejętności zawodowych niezbędnych przy realizacji działań profilaktycznych;

- 8) współpraca z ośrodkami terapii uzależnień, poradniami dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 9) monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówkach terapii uzależnień i jakości udzielanych świadczeń;
- 10) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia;
- 11) kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- 12) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,

2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą:

- 1) rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy w tym zakresie;
- 2) współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 3) finansowanie szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy w tym procedury „Niebieskiej Karty”;
- 4) udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, województwa;
- 5) udzielanie informacji o bezpłatnych poradach prawnych udzielanych na terenie powiatu;
- 6) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- 7) finansowanie zajęć dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka uzależnienia od alkoholu, oraz w których toczy się procedura „Niebieskiej Karty”;
- 8) finansowanie obozów, kolonii lub innych wyjazdów z programem profilaktycznym, zdrowotnym lub survivalowym dla dzieci i młodzieży;
- 9) finansowanie wycieczek dla dzieci lub dorosłych promujących zdrowy styl życia – wolny od nałogów;
- 10) edukacja publiczna na temat zjawiska przemocy w rodzinie w tym przemocy wobec dzieci (zakup ulotek, informatorów, broszurek);
- 11) tworzenie świetlic profilaktyczno-wychowawczych skierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, które będą zapewniać miejsce aktywnego spędzania czasu, promować zdrowy styl życia. Zakres finansowania:

wynagrodzenie opiekunów, media, zakupy wyposażenia, adaptacje oraz remonty pomieszczeń i inne niezbędne wydatki związane z funkcjonowaniem świetlicy;

12) kontynuowanie funkcjonowania punktu wsparcia mieszkańców Gminy Hyżne, w którym będą świadczone m.in. usługi prawnicze, psychologiczne i terapeutyczne oraz będą organizowane zajęcia integracyjne dla różnych grup wiekowych. Zakres finansowania: wynagrodzenie specjalistów i organizatorów zajęć, media, zakupy wyposażenia, adaptacje oraz remonty pomieszczeń i inne niezbędne wydatki związane z funkcjonowaniem punktu;

13) tworzenie grup wsparcia dla różnych grup społecznych skierowanych dla mieszkańców gminy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) realizowanie programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnienia m.in. od alkoholu, palenia papierosów, narkotyków oraz problem uzależnień behawioralnych m.in. hazard, zakupy, granie w gry, skierowanych do uczniów szkół podstawowych;
- 2) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych i społeczności lokalnej;
- 3) prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców;
- 4) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez szkoły, organizacje pozarządowe, parafie, kluby sportowe, osoby fizyczne, jednostki organizacyjne gminy, skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, pedagogów i nauczycieli;
- 5) doposażenie realizatorów Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi w sprzęt i wyposażenie oraz modernizacja pomieszczeń, w tym zakup sprzętu komputerowego i biurowego dla osób koordynujących i realizujących Program;

- 6) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym;
 - 7) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;
 - 8) podnoszenie wiedzy mieszkańców Gminy Hyżne na temat zagrożeń związanych z pićem alkoholu poprzez:
 - a) zakup materiałów edukacyjnych (m.in. książek, broszur, plakatów, biuletynów, ulotek, gadżetów profilaktycznych) służących oddziaływaniom profilaktycznym oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów,
 - b) włączenie się w ogólnopolskie i regionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne, uwzględniające problematykę uzależnień, poprzez częściowe pokrycie kosztów organizacyjnych przedsięwzięć,
 - 9) organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży;
 - 10) zaangażowanie dzieci i młodzieży w różnego typu działania alternatywne dla zachowań ryzykownych, promujące styl życia bez uzależnień;
 - 11) współfinansowanie realizowanych na terenie szkół programów służących do prowadzenia edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, rozpoznawania zjawisk uzależnienia od alkoholu;
 - 12) organizacja imprez bezalkoholowych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu skierowanych do dzieci i młodzieży.
- 3. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych, służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych:**
- 1) wspieranie działalności środowisk abstynenckich zrzeszających osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny poprzez dofinansowanie działań o charakterze integracyjnym, podtrzymujących proces terapii osób uzależnionych i współuzależnionych, aktywizujących w życiu społecznym
 - 2) dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji i stowarzyszeń mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych, promowaniem pozytywnych zachowań, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Dotyczy głównie:

- a) organizacji alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym zapewnienie środków finansowych na zakup nagród, napojów, posiłków regenerujących,
 - b) pomocy finansowej przy organizacji imprez rekreacyjno-sportowych promujących zdrowy styl życia, realizujących cele profilaktyczne, odbywających się bez udziału alkoholu, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny,
- 3) wspomaganie organizacyjne i finansowanie grup wzajemnej pomocy.
- 4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:**
- 1) zawiadamianie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 43 lub art. 45² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, czyli w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt;
 - 2) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym;
 - 3) przeprowadzanie kontroli przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.

Rozdział V

Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hyżnem

1. Do zadań GKRPA zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:
 - 1) motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia;
 - 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;

- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym podejmowanie procedur interwencyjnych na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy;
 - 4) prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w tym zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki (ulotek, broszur, plakatów, prenumerata czasopism);
 - 5) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - 6) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy Hyżne w sprawie określenia zasad usytuowania na terenie Gminy Hyżne miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz z uchwałą w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Hyżne (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
 - 7) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
 - 8) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
 - 9) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zasad promocji i reklamy oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
 - 10) udział członków GKRPA w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
2. Przewodniczący Komisji planuje i organizuje jej pracę w szczególności w zakresie dokonywania merytorycznej oceny wniosków profilaktycznych dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w Programie, planowania badań diagnozujących zjawisko uzależnień, monitorowania realizacji programów profilaktycznych.
 3. Decyzje GKRPA w Hyżnem zapadają zwykłą większością głosów w obecności, co najmniej połowy składu Komisji.

4. Dla członków GKRPA w Hyżnem ustala się wynagrodzenie w wysokości 13% najniższego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 25 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późn. zm.), za:
 - 1) udział w posiedzeniu komisji;
 - 2) przeprowadzenie kontroli w punkcie sprzedaży napojów alkoholowych;
 - 3) przeprowadzenie kontroli w świetlicy profilaktyczno-wychowawczej;
 - 4) przeprowadzenie kontroli zgodności punktu sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałą nr XVIII/140/20 Rady Gminy Hyżne z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia zasad usytuowania na terenie Gminy Hyżne miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz Uchwałą Nr XXXIV/262/21 Rady Gminy Hyżne z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale dotyczącej określenia zasad usytuowania na terenie Gminy Hyżne miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
 - 5) każdorazowe reprezentowanie Komisji przed Sądem w sprawach inicjowanych przez GKRPA oraz zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.
5. Wynagrodzenie, dla członków GKRPA za udział w posiedzeniach będzie wypłacane na podstawie podpisanych list obecności. Wpłata wynagrodzenia dokonywana będzie na podstawie list wypłat – przelewem na wskazane konto osobiste, w terminie do 30 dni od dnia udziału w posiedzeniu lub innego zdarzenia.
6. Członkom Komisji będącym pracownikami Urzędu Gminy przysługuje zwrot kosztów podróży w związku z wyjazdami na szkolenia, seminaria, warsztaty, kursy, konferencje itp. związane z profilaktyką uzależnień na podstawie delegacji służbowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 167) w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
7. Członkom Komisji nie będącym pracownikami Urzędu Gminy przysługuje zwrot kosztów podróży w związku z wyjazdami na szkolenia, seminaria, warsztaty, kursy, konferencje itp. związane z profilaktyką uzależnień na podstawie pisemnego oświadczenia potwierdzającego faktycznie poniesione koszty wyjazdu (podstawą do zwrotu kosztów podróży są bilety, rachunek za odbyte szkolenie lub nocleg).
8. Zabezpiecza się również środki finansowe na:

- 1) opłatę za wydanie opinii psychologiczno-psychiatrycznej biegłych dla osób kierowanych przez GKRPA oraz przez Sąd Rodzinny, a także na opłaty sądowe;
- 2) szkolenia, konferencje, delegacje;
- 3) wyposażenie biurowe.

Rozdział VI

Postanowienia końcowe

1. Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Hyżne pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wójt Gminy Hyżne corocznie do 31 marca składa Radzie Gminy sprawozdanie z wykonania w danym roku Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi i efektów jego realizacji.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadaniem własnym gminy jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te obejmują m.in. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 ujęto oprócz wszystkich wymaganych ustawowo zadań, zapisy dotyczące uzależnień behawioralnych, które od stycznia tego roku program powinien zawierać, zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw.